

European Securities and
Markets Authority

Kuupäev: 29. november 2011
ESMA/2011/BS/Ann 216
[Muudetud pärast 8. nov BoSi]

HOIATUS INVESTORITELE

Valuutaga kauplemine

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

- **hoiatab investoreid valuutainvesteeringuid pakkuvate tegevusloata ettevõtete eest ja**
- **juhib jaeinvestorite tähelepanu peamistele valuutaga kauplemisega kaasnevatele riskidele.**

Põhisõnumid

- **Olge valvsad: kontrollige, kas ettevõttel on tegevusluba.**
- **Ärge kasutage raha, mille kaotamist te ei saa endale lubada, võite kaotada rohkem kui oma alginvesteeringu.**
- **Andke endale aru, et mõne toote või teenuse pakkumine võib olla eksitav.**
 - **Tehke kaasnevad riskid endale selgeks.**

Miks ESMA selle hoiatusteate välja annab?

1. Oleme märganud, et mõnes Euroopa Liidu riigis on kasvanud tegevusloata ettevõtete hulk, kes pakuvad valuutaturul tehinguid või valuuta tuletisinstrumentide kauplemisplatvorme (näiteks hinnavahelepingud (CFD lepingud), valuuta tähtpäevatehinguid (*FX forwards*) ja koheselt täidetavad, kuid edasilükkuva täitmistähtajaga lepingud (*rolling spot contracts*)). Seetõttu hoiatame investoreid valuutainvesteeringuid pakkuvate tegevusloata ettevõtete eest.
2. Samuti juhime jaeinvestorite tähelepanu peamistele valuutaga kauplemisega kaasnevatele riskidele.

Mis on valuutainvesteering ehk valuutaga kauplemine?

3. Valuutaga kauplemise turg (nimetatakse ka *forex*-turuks, *FX* turuks või valuutaturuks) on ülemaailmne finantsturg, kus kaubeldakse kõikide maailma valuutadega. Tegemist on rahvusvahelise võrgustikuga, millel ei ole kindlat füüsilist asukohta (s.t turg on tsentraliseerimata). See on vabavahetusturg (OTC turg), kus maaklerid ja diilerid (vahendajad) peavad üksteisega otseläbirääkimisi.
4. Valuutaturu osalised (näiteks pangad, investeerimisühingud, riskifondid, valuutaga kauplevad jaemaaklerid ja teie jaeinvestorina) ostavad või müüvad valuutat ja kauplevad sellega. Kui teil on kas-

või väike summa raha ning te saate kasutada arvutit ja internetti, võite hõlpsasti turule siseneda, kasutades erinevaid elektroonilisi kauplemisplatvorme, mida valuutamaaklerid pakuvad.

5. Nagu mis tahes investering keerulistes ja volatiilsetes toodetes, ei ole ka valuutaturule investimine mõeldud ettevaatamatule või riskikartlikule investorile. Kui olete sellel turul osalemist kaaluv ja investor, peate end selle turu toimimisega täielikult kurssi viima ja teadvustama endale peamisi valuutaga kauplemisega kaasnevaid riske, et saaksite enne investeerimist teha teadliku otsuse.
6. Kui kahtlete, küsige nõu professionaalselt finantsnõustajalt, kes ei ole valuutamaakleriga seotud ja keda te usaldate.

Miks peaks investorid hoiduma tegevusloata ja reguleerimata ettevõtete eest?

7. Paljud ettevõtted ehk valuutamaaklerid pakuvad seaduslikke valuutateenuseid ja -tooteid. Ent on ka selliseid ettevõtteid, mille tegevus on reguleerimata ja millel pole selliste teenuste või toodete (sealhulgas kauplemisplatvormide) pakkumiseks luba.
8. Kui otsite veebipõhist valuutamaaklerit või kui teiega võtab ühendust selliseid tooteid või teenuseid pakuv ettevõtte või üksikisik, võib juhtuda, et mõni neist ei täpsusta, kas tema ettevõtte tegevus on reguleeritud või annab ta valeinfot, et on registreeritud või reguleeritud või tal on tegevusluba. Leidub ka selliseid pakkujaid, kes kinnitavad isegi seda, et neil on ESMA tegevusluba ja nad alluvad ESMA regulatsioonile, kuid me ei anna ei maakleritele ega ühelegi muule investeerimisettevõttele tegevusluba ega reguleeri neid. Seda teevad Euroopa Liidu liikmesriikide finantsjärelevalveasutused.
9. Veenduge, et tegevus oleks seaduslik: enne kohustuse võtmist uurige oma riigi finantsjärelevalveasutusest, kas maakler on registreeritud ja kas tal on lubatud sellised tooteid või teenuseid pakuda.
10. Paljud finantsjärelevalveasutused on koostanud nimekirja valuutainvesteeringuid pakkuvatest ettevõtetest (ja/või veebikülgedest), kellel ei ole selleks luba.
11. Kui ettevõttel pole tegevusluba (või ettevõtte tegevus on reguleerimata), ei pea ta täitma investorite kaitse eeskirju nagu kliendi vara kaitsmine, läbipaistva teabe andmine, riskide avalikustamine, maksevõime nõue ja kaebuste menetlemine. Kui asjad lähevad halvasti, ei saa te kasutada kaebuste menetlemise õigust (rahaasjade ombudsman) ega investeringute tagamise skeeme.

Millised on peamised valuuta jackauplemisega kaasnevad riskid?

Keerulisus

12. Kõik valuutatehingud ei pruugi olla lihtsad ja arusaadavad. Kui te ei saa mõnest keerulisest valuuta tuletusinstrumentide tehingust aru, peaksite olema ettevaatlik.
13. Enne kauplemisotsuse tegemist peaksite põhjalikult kaaluma oma investeerimiseesmärke, kogemust ja riskivalmidust.

Volatiilsus

14. Vahetuskursside kõikumist mõjutab hulk tegureid, sealhulgas poliitiline olukord, intressimäärad, rahapoliitika ja inflatsioon. Kõikumisi ei ole võimalik ette näha ja turg võib äkki liikuda teie huvide-

ga vastupidises suunas. See mõjutab teie valuutakauplemisslepingu hinda ja sellega seotud võimalikke kasumeid ja kahjumeid.

Finantsvõimendus

15. Kauplemise alustamiseks kannate oma valuutamaaklerile üle teatud rahasumma (nimetatakse ka tagatississemakseks või tagatiskontoks või tagatissummaks). Isegi väike rahasumma võimaldab teil kaubelda suurte valuutakogustega. Seda sellepärast, et mõned kauplemistooted on n-ö äärmiselt finantsvõimendatud.
16. Mida väiksem on tagatis lepingu alusväärtuse suhtes, seda suurem on finantsvõimendus. Ja mida suurem on finantsvõimendus, seda suurem on tõenäosus, et võite kaotada kogu oma investeeringu, kui vahetuskursid liiguvad teile ootamatus suunas.
17. Kui kaalute finantsvõimendusega investeeringut, peaksite valuutamaaklerilt uurima, mis juhtub siis, kui teie investeering toodab kahjumit. Väga tähtis on mõista, et kuigi finantsvõimendus võib investeeringult saadavat tulu suurendada, võib see samamoodi töötada teie vastu ja tuua teile suuremat kahju. See tähendab riski, et võite kaotada oma esialgsest sissemaksest osa või kõik või isegi veelgi suurema summa.
18. Kahjumi tekkimisel võib valuutamaakleril olla õigus investeering sulgeda, mis vallandab finantsvõimendusmäära kahjumi. See tõstab oluliselt investeeringu hinda investorile.
19. Näiteks kui investeerite 100 eurot finantsvõimendusmääraga 200, võlgnete 2000 eurot juhul, kui instrument kaotab oma väärtusest 10% (10% 100st korda 200). Lisaks sellele võib juhtuda, et peate maksma tehingutasusid ja/või finantseerimistasusid.
20. Andmed mõne Euroopa Liidu riigi kohta näitavad, et osa jaeinvestoreid kaupleb valuutaturul märkimisväärselte kahjumitega. Ärge investeerige raha, mille kaotamist te ei saa endale lubada.

Turunduskampaaniad

21. Iga finantstoote puhul on oluline, et tutvuksite tähelepanelikult reklaammaterjalide ja lepingu ning juriidiliste dokumentidega. Olge ettevaatlik – mõni reklaam võib olla eksitav ning julgustada teid investeerima, selgitamata riske või makstavaid tasusid. Kauplemise pakkumised või kauplemine nn virtuaalse portfelliga võib samuti ahvatleda teid investeerima. Peale selle kasutavad mõned valuutamaaklereid reklaampakkumisi, näiteks „saate 10% või kuni 500 eurot rahast tagasi, kui avate konto novembris: Täitke kohe avaldus.“ Olge tasuta raha pakkumise suhtes ettevaatlik.
22. Ärge unustage, et iga finantstehing sisaldab endas teatud riski. Midagi ei ole garanteeritud ja te võite kaotada kogu oma raha. Kui te ei saa täielikult aru, kuidas toimub valuutaga kauplemine, ärge laske end veenda valuutaturule investeerima.

Kauplemine internetis

23. Kui kasutate valuutaga kauplemiseks internetipõhiseid elektroonilisi platvorme, peaksite olema ettevaatlik tarkvara kasutamisel, mis genereerib valuutatehinguid automaatselt. Võite kaotada kontrolli mis tahes tehtud tehingu üle.
24. Samuti peaksite olema ettevaatlik, kui teil palutakse valuutaga kauplemisega alustamiseks esitada oma krediitkaardi andmed. Teie kontolt võidakse võtta teie nõusolekuta raha otse ja selle tagasi saamine võib olla väga raske.

Täiendav teave

25. Kui teil on küsimusi või kahtlusi, peaksite pöörduma oma riigi finantsjärelevalveasutuse poole.